

πάντων οἱ μεγαλειότεροι, ὅπως ἀναγνώσῃ μετ' αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς δευτέρας τάξεως, οἱ καλλίτερον ἀναγινώσκοντες δὲν ἀρχῶσι ν' ἀναγινώσκωσιν ὁμοῦ. Ἐπὶ δὲ ὀλιγώτερον ἀναγινώσκουσι μηχανικῶς· ἐάν δὲ μανθάνωσιν ἐκ στήθους τίποτε, τοῦτο εἶνε ποίημα μᾶλλον, οὐχὶ δὲ πεζὸς λόγος.

Παρὰ τοῖς μεγαλειότεροις τὸ αὐτὸ φαινόμενον παράγεται, μετὰ τινος παραλλαγῆς, ἥτις μ' ἐξέπληξε τὸν παρελθόντα μῆνα. Κατὰ τὴν ὥραν αὐτῶν τῆς προοδευτικῆς ἀναγνώσεως, τοῖς δίδεται ἐν βιβλίον οἷον δῆποτε. Τὸ ἀναγινώσκουσιν ἀλληλοδιαδόχως, ἔπειτα δὲ, ὅλοι ὁμοῦ ἀφηγοῦνται τὴν ἐννοίαν του. Μεταξὺ αὐτῶν κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦτο ἦλθε καὶ τις μαθητῆς ἀξιοσημείωτος, ὁ Τσ., ὅστις εἶχε σπουδάσει ἐπὶ διετίαν παρὰ τῷ ἐφημερίῳ, καὶ διὰ τοῦτο ὑπερτίει τοὺς ἰδικούς μας κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν· ἀνεγίνωσκεν ἐπίσης καλῶς, ὅσον καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι. Οὕτως, ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς προοδευτικῆς ἀναγνώσεως, οἱ μαθηταὶ δὲν ἐνόουν ὀλίγον, εἰμὴ ὁσάκις ὁ Τσ. ἀνεγίνωσκε· τότε δὲ, ἕκαστος αὐτῶν ἤθελε ν' ἀναγνώσῃ. Ἀλλ' ἅμα ὡς ἤρχιζε τὴν ἀνάγνωσιν ἀδέξιός τις ἀναγνώστης, πάντες ἐξέφραζον τὴν δυσἀρέσκειάν των, καὶ πρὸ πάντων ὅταν ἡ ἱστορία ἐτύγχανε νὰ εἶνε ἐνδιαφέρουσα. Ἐγέλων, παρεξτρέποντο, ὁ κακὸς ἀναγνώστης ἠρυθρία ἐξ ἐντροπῆς, καὶ ἡγείροντο συζητήσεις ἀτελευτητοί. Τὸν παρελθόντα μῆνα εἰς τῶν μαθητῶν ἐδήλωσεν, ὅτι πάσῃ θυσίᾳ θὰ κατῴρθου νὰ ἀναγινώσῃ ὡς ὁ Τσ. Οἱ ἄλλοι ἀνέλαβον τὴν αὐτὴν ὑπόσχεσιν, καὶ πάραυτα ἡ μηχανικὴ ἀνάγνωσις ἀπέβη σπουδὴ προσφιλέως. Ἐπὶ μίαν ὥραν, ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν πολλάκις, ἔμενον καθήμενοι, χωρὶς νὰ ἀποσπασθῶσιν ἐκ τῶν βιβλίων, ἅτινα δὲν ἐνόουν. Ἠρχισαν νὰ μετακομίζωσι τὰ βιβλία εἰς τὰς οἰκίας των, καὶ ἐντὸς τριῶν ἐβδομάδων ἐποίησαν προόδους, τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ περιμένῃ.

Μὲ αὐτοὺς, συνέβη τὸ ἀντίθετον ἐκείνου τὸ ὁποῖον συνήθως συμβαίνει μὲ τοὺς γινώσκοντας τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν. Συμβαίνει τὸ ὄντι πολὺ συχνά, νὰ μανθάνωσι ν' ἀναγινώσκωσι, χωρὶς νὰ ἔχωσιν οὔτε ν' ἀναγνώσῃ τίποτε οὔτε νὰ ἐννοήσωσι. Ἐνταῦθα συνέβη, ὥστε, οἱ μαθηταί, οἱ ἱκανοὶ ἔμαθον τί ἔχουσι νὰ ἀναγνώσῃ καὶ νὰ ἐννοήσωσι, ἑσπεροῦντο δὲ μόνον ἀσκήσεως, εὖρον μόνον τὴν ταχέϊαν ἀνάγνωσιν.

Σήμερον, ἐγκατελείψαμεν ἐντελῶς τὴν μηχανικὴν ἀνάγνωσιν. Τὰ πράγματα τυμβαίνουσιν ὡς περιεγράψαμεν ἀνωτέρω. Ἀφῆθη εἰς ἕκαστον μαθητὴν ἡ ἐλευθερία νὰ μεταχειρισθῇ τὰ συστήματα ἅτινα τῷ ἀρέσκουσιν· εἶνε δὲ ἀξιοσημείωτον, ὅτι ἕκαστος αὐτῶν μεταχειρίζεται ὅλα τὰ γνωστὰ εἰς ἐμὲ συστήματα:

- α.) Τὴν μετὰ τοῦ διδασκάλου ἀνάγνωσιν.
- β.) Τὴν μηχανικὴν ἀνάγνωσιν.
- γ.) Τὴν μετ' ἀποστηθίσεως ἀνάγνωσιν.
- δ.) Τὴν κοινὴν ἀνάγνωσιν, καὶ
- ε.) Τὴν ἀνάγνωσιν σὺν τῇ ἐπιγνώσει τῆς ἐννοίας τοῦ ἀναγινωσκομένου.

Τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται ὅλοι καὶ μῆτερες, εἶνε μᾶλλον διδασκαλικὴ οἰκογενειακὴ παρὰ σύστημα σχολειακόν. Ὁ μαθητὴς ἐρχεται καὶ παρακαλεῖ τὸν διδασκάλον ν' ἀναγνώσῃ μετ' αὐτοῦ. Ὁ διδασκαλὸς ἀναγινώσῃ συλλαβίζων καὶ προσφέρων ἀνὰ μίαν τὰς λέξεις. Αὕτῃ εἶνε ἡ πρώτη μέθοδος ἣν τὸ παιδίον ζητεῖ πρὸ πάσης ἄλλης, καὶ ἥτις ὑπ' οὐδεμιᾶς ἄλλης δύναται ν' ἀντικατασταθῇ.

Τὸ δεύτερον σύστημα συνίσταται εἰς τὴν μηχανικὴν ἀνάγνωσιν. Ὁ μαθητὴς, μὴδὲν ἤδη ν' ἀναγινώσῃ χωρὶς νὰ συλλαβίζῃ, καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς ἀναγνώσεως, καὶ λαμβάνων τὸ βιβλίον, ἀναγινώσκει μόνος του ὅσον δύναται, χωρὶς οὐδεὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ ἢ νὰ τὸν διορθώσῃ. Οὕτως, ὁ μαθητὴς ἐξοικειοῦται ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὸν μηχανισμόν τῆς ἀναγνώσεως.

Τὸ τρίτον σύστημα συνίσταται εἰς τὸ μανθάνειν ἐκ στήθους τὰς προσευχάς, τὰ ποιήματα, καὶ ἐν γένει μίαν σελίδα ὁλόκληρον, καὶ ἀναγινώσκειν ἐκ τοῦ βιβλίου ὅ,τι ἔμαθέ τις ἐκ στήθους.

Τὸ τέταρτον σύστημα εἶνε ἡ κοινὴ ἀνάγνωσις, ἥτις ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Ἰασηνικῆς Πολιάντας ἀφ' ἑαυτῆς ἐβεβλήθη. Ἐκτελεῖται δὲ ὡς ἐξῆς: Καθνύονται οἱ μαθηταὶ ἀνὰ δύο καὶ ἀνὰ τρεῖς ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοῦ βιβλίου· ἀναγινώσκει ὁ εἰς γεγωνίᾳ τῇ φωνῇ, παρακολουθοῦσι δὲ καὶ διορθοῦσιν αὐτὸν οἱ ἄλλοι. Τινὲς τῶν μαθητῶν δὲν ἀγαπῶσι τὴν τοιαύτην ἐν κοινῷ ἀνάγνωσιν, μὴ αἰσθανόμενοι τὴν ἀνάγκην αὐτῆς.

Καὶ τέλος, τὸ πέμπτον σύστημα εἶνε ἡ προοδευτικὴ ἀνάγνωσις, δηλαδὴ ἡ ἀνάγνωσις βιβλίων μελετωμένων μετὰ ζήλου, σὺν τῇ πλήρει κατανοήσει τῶν ἀναγινωσκομένων.

Ὅλα τὰ συστήματα ταῦτα εἰσῆχθησαν μόνον τῶν ἐν τῇ σχολῇ, καὶ αἱ πρόοδοι, ἐν διαστήματι ἐνὸς μηνός, ἦσαν ἥδη σημαντικαί.

(ἐκκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΒΙΕΝΝΗΣ ΕΙΣ ΚΩΝ)ΠΟΛΙΝ

Ἐκ Τσαριβρόδης, κατὰ τὰ σερβοβουλγαρικὰ σύνορα, ἀγγέλλεται ὅτι τῇ 8 Ἀπριλίου ἐφθασεν ἐκεῖ ἐκ Σοφίας ὁ πρῶτος σιδηροδρομικὸς συρμός, ἐξ οὗ φαίνεται, ὅτι ἡ ἀνατολικὴ γραμμὴ τοῦ ἀπὸ Βιέννης εἰς Κωνσταντινούπολιν σιδηροδρόμου ἀπεπερατώθη, τῇ δὲ 13ῃ Μαΐου πρόκειται νὰ κυκλοφορήσῃ ὁ πρῶτος μεταξὺ Βελιγραδίου καὶ Κωνσταντινουπόλεως κατ' εὐθείαν συρμός. Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις σκοπεῖ νὰ ἐκμεταλλεῖται διὰ λογαριασμόν της τὸ βουλγαρικὸν τμήμα τῆς γραμμῆς ταύτης, ἀν καὶ αἱ ἐταιρίαι αἱ ἐκμεταλλεῖσθαι τὸ σερβικὸν καὶ τὸ τουρκικὸν τμήμα προσηνέχθησαν ν' ἀναλάβωσι καὶ ἐκείνην τὴν ἐκμετάλλευσιν.